

## TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 17/2014 vp

### Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2015—2018

*Valtiovarainvaliokunnalle*

#### JOHDANTO

##### *Vireilletulo*

Eduskunta on 8 päivänä huhtikuuta 2014 lähettäessään valtioneuvoston selonteon julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2015—2018 (VNS 4/2014 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan samalla päättänyt, että muut erikoisvaliokunnat voivat halutessaan antaa lausuntonsa valtiovarainvaliokunnalle.

##### *Asiantuntijat*

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- talousjohtaja Mika Niemelä ja teollisuusneuvos Marja-Riitta Pihlman, työ- ja elinkeinoministeriö
- ylitarkastaja Mikko Saarinen, valtiovarainministeriö

- tutkimusjohtaja Markku Kotilainen, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos ETLA
- johtaja Seija Ilmakunnas, Palkansaajien tutkimuslaitos PT
- neuvonantaja Helvi Kinnunen, Suomen Pankki
- johtaja Ilona Lundström, Tekes — teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus
- johtaja Jouni Hakala, Suomen Teollisuusliitto Oy
- toimitusjohtaja Anita Muona, Suomen Vienti-  
luotto Oy, edustaen Finnvera Oyj:tä
- ekonomisti Simo Pinomaa, Elinkeinoelämän  
keskusliitto EK ry
- toimitusjohtaja Markus Suomi, Finpro ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut  
— Suomen Yrittäjät.

#### VALIOKUNNAN KANNANOTOT

##### *Perustelut*

Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden kehityksistä vuosille 2015—2018 on laadittu olosuhteissa, joissa globalisaatio on heikentänyt kansallisesti toimivia klustereita ja erikoistuminen ja kilpailu ovat lisääntyneet. Kulutuskäyt-  
tämisen ja kustannusrakenteiden muutos on ollut Suomen perinteisille talouden vahvuus-  
alueille odotettua vaikeampi. Silti on nähtävissä merkkejä taantuman kääntymisestä heikoksi

kasvuksi. Yritykset hyödyntävät yhä enemmän eri maiden ja alueiden kilpailuetuja, mikä osaltaan vähentää yritysten kotivaltioiden mahdollisuuksia luottaa historiatietoon perustuneeseen verokertymäennusteeseen.

Suomessa suurten yritysten osuus kansantaloudesta on huomattavan suuri keskisuurten yritysten painoarvon jäädessä lähimpiin verrokki-  
maihimme (Saksa ja Ruotsi) verrattuna melko pieneksi. Tämä rakenne on omiaan voimistamaan yksittäisten yritysten liiketoimintaratkai-

sujen vaikutusta taloudellemme. Elinkeinopoliitiikan yhtenä tavoitteena tuleekin pitää pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytysten parantamista. Kehyysuunnitelman mukaan pk-yritysten kansainvälistymisen ja viennin vauhdittamiseksi otetaan käyttöön uusi rahoitusinstrumentti, jolla tuetaan yritysten kansainvälistymiskonsultoinnin hankintaa. Talousvaliokunta pitää kannatettavina toimia, joilla edistetään pienten ja keskisuurten kasvuyritysten vientiponnisteluja ja tähän liittyvän tukijärjestelmän ajanmukaistamista. Valiokunta katsoo, että tarvittavien toimien keskiössä ovat panostukset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä riskinoton tukeminen.

Talousvaliokunta on aikaisemmissa kannanotoissaan (TaVL 14/2014 vp — VNS 7/2013 vp, TaVL 31/2013 vp — VNS 6/2013 vp, TaVL 28/2013 vp — HE 112/2013 vp) korostanut vakaan ja ennakoitavissa olevan säädösympäristön merkitystä yritystoiminnalle suotuisan toimintaympäristön luomisessa. On tärkeää, että eri kannustinjärjestelmät muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden eivätkä eri toimet vie pois pohjaa toisiltaan. Säädösympäristöä tulee kehittää pitkäjänteisesti ja siten, että investointipäätöksiä tehdessään yritysten on mahdollista ennakoita pitkän aikavälin päätöstensä kokonaistaloudelliset vaikutukset. Kannustinjärjestelmämme johdonmukaisuus on yhä tärkeämpää julkistalouden reunaehtojen kiristyessä.

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että valtioneuvoston piirissä on yhtenäinen käsitys eri kannustinmuotojen vaikutuksista sekä elinkeinoelämälle että valtiontaloudelle. Viranomaisten välisen yhteistyön toimivuus onkin keskeisessä asemassa elinkeinopoliitiikan onnistumisen kannalta. Toimintojen yhteensovittamistarve konkretisoituu erityisesti elinkeinotoimintaan liittyvien lupahallintotehtävien järjestämisessä. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tullut esille, että lupajärjestelmien päällekkäisyys voi johtaa hakijan kannalta jopa saadun luvan tyhjäksi tekevään prosessin kestoon ja toisaalta viranomaisten näkökulmasta moninkertaiseen tiedonkeruuseen sekä yksittäisten asiantuntijavirkamiesten työtaakan kohtuuttomuuteen. Tuotta-

vuutta ja vaikuttavuutta tavoiteltaessa on tarkasteltava resurssikysymysten ohella myös toimintatapojen muuttamiseen sisältyviä mahdollisuuksia viranomaistoimintojen synergioista. Talousvaliokunta pitää tervetulleina viimeaikaisia lupajärjestelmien ja viranomaisten yhteistoiminnan kehittämishankkeita.

Suomen teollisuus on eurooppalaisessa vertailussa poikkeuksellisen energiantensiivistä, mikä korostaa energiantuotantoa koskevien päätösten vaikutusta elinkeinoelämälle. Kehyysuunnitelmassa uusiutuvan energian tuotantotuen arvioita on päivitetty muun muassa verotusta koskevien päätösten johdosta. Talousvaliokunta pitää tehtyjä verotuksellisia ratkaisuja perusteltuina ja arvioi niiden tukevan myös kansallisia energian omavaraisuutta koskevia tavoitteita.

Yrittäjyyden toimintaympäristön yksi keskeisistä elementeistä on toimivat rahoitusmarkkinat. Valiokunta on asiantuntijakuulemisessaan saanut osittain ristiriitaistakin tietoa yritysrahoituksen tämänhetkisestä tilanteesta. Markkinoilla näyttäisi olevan tarvetta sekä nykyisin käytössä olevien instrumenttien tehokkaammalle käytölle että täysin uudennaisille rahoitusmuodoille. Vuoden 2013 aikana käynnistynyt kasvurahoitusohjelma jatkuu, ja tätä tarkoitusta varten on käsillä olevassa valtiontalouden kehyysuunnitelmassa varattu Suomen Teollisuussijoitus Oy:n pääomitukseseen 30 miljoonaa euroa vuosittain. Yritysrahoituksen eri instrumentteja kehitetään siten, että painopiste siirtyy suorista yritystuista palautuvien instrumenttien käyttöön. Talousvaliokunta pitää tätä linjausta oikeasuuntaisena.

Tutkimukseen ja kehittämiseen talousarviossa kohdennetut panostukset ovat viime vuosina vähentyneet. Talousvaliokunta ilmaisee huolensa tästä trendistä. On oletettavaa, että vähennysten vaikutus näkyy erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten kehittämistyötä edellyttävissä yhteisprojekteissa, kun julkishallinnon toimijoiden rooli tällaisten projektien mahdollistajana vähenee. Talousvaliokunta korostaa, että juuri teknologian uusilla avauksilla ja innovaatioiden kaupallistamiseen liittyvällä osaamisella on erityistä potentiaalia korvata talouden rakenne-

muutoksen myötä Suomesta kadonneita työpaikkoja.

***Lausunto***

Lausuntonaan talousvaliokunta esittää,

*että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.*

Helsingissä 13 päivänä toukokuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

|      |                                    |                                    |
|------|------------------------------------|------------------------------------|
| pj.  | Mauri Pekkarinen /kesk             | Päivi Lipponen /sd (osittain)      |
| jäs. | Lars Erik Gästgivers /r (osittain) | Jari Myllykoski /vas               |
|      | Teuvo Hakkarainen /ps              | Martti Mölsä /ps (osittain)        |
|      | Antti Kaikkonen /kesk (osittain)   | Sirpa Paatero /sd                  |
|      | Johanna Karimäki /vihr (osittain)  | Arto Pirttilahti /kesk (osittain)  |
|      | Pia Kauma /kok (osittain)          | Kaj Turunen /ps (osittain)         |
|      | Jukka Kärnä /sd (osittain)         | vjäs. Jukka Kopra /kok (osittain). |
|      | Eero Lehti /kok (osittain)         |                                    |

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller.

## ERIÄVÄ MIELIPIDE 1

### *Perustelut*

IMF:n ja Euroopan komission tuoreet selvitykset osoittavat, että Euroopan ja etenkin muun maailman talous on päässyt kasvuun. Toisin on laita Suomen.

Kataisen hallitus on ollut kyvytön kääntämään Suomen talouskehitystä parempaan. Koko maailmasta IMF tunnisti vain neljä maata, joissa talous kuluvana vuonna kehittyisi Suomea heikommin. Meillä kansantuotteen väheneminen on jatkunut kaiken lisäksi vuositasona jo kohta kolme vuotta. Sotien jälkeinen taloushistoriamme ei tunne ajallisesti yhtä pitkää talouden alamäkeä.

Teollisuustuotannon ja viennin supistuminen on sekin jatkunut historiallisen pitkään. Investoinnit Suomeen vähenevät. Vain julkinen sektori on kasvanut, sekin velkarahan turvin. Niinpä julkisen velan määrä on lisääntynyt Kataisen hallituksen jokaisena vuonna, ja samalla julkinen talous on pysynyt alijäämäisenä, sillä tulot ovat olleet selvästi pienemmät kuin menot.

Seurauksena on ollut työttömyyden voimakas nousu. Sitä ovat vauhdittaneet julkisten menojen leikkaukset ja veronkorotukset. Tästä näivetyksikierteestä pääseminen olisi edellyttänyt talouden kasvun voimistumista. Sellaisen käynnistämiseen hallituksen eväät eivät ole kuitenkaan riittäneet. Päinvastoin.

Juuri uuden kasvun aikaansaaminen on nyt kuitenkin Suomen nousun ehto. Hallitus sanoo sijoittavansa 600 miljoonaa euroa kasvuun. Todellisuudessa hallitus kylläkin sijoittaa noin 500 miljoonaa euroa kasvua tukeviin toimiin, mutta leikkaa samalla muilla toimilla kasvun kannalta välttämättömistä kohteista satoja miljoonia euroja. Toivottu kasvun vauhdittaminen jää toteutumatta.

Keskustan mielestä avainasioita kasvun ja työllisyyden kohentamiseksi ovat:

### *1. Suomalaisten luonnonvarojen hyödyntäminen ja kotimaisen energian käytön lisääminen sekä alan teknologian vauhdittaminen*

Keskustan mielestä:

— Suomen malmi- ja mineraalipotentialin hyödyntäminen on saatava uudelleen kasvuun. Malmien jalostaminen Suomessa tarjoaa suuria mahdollisuuksia. Kun rikkidirektiivi nostaa jalostamattoman tuotteen kustannuksia ja kun energian toimitus varmistetaan kilpailukykyiseen hintaan, malmit kannattaa jalostaa Suomessa.

— Toimia puun teollisen käytön lisäämiseksi on voimistettava. Kotimaisen puun käyttö on saatava nousemaan nopeasti vähintään 65 miljoonaan m<sup>3</sup>:iin. Tämä vaatii metsien hoidon ja kasvatuksen kannusteita, logistiikan pullonkaulojen poistamista sekä riittävää T&K-rahoitusta alan uusien innovaatioiden luomiseksi.

— Kataisen hallituksen päätös avata portit kivihiilen vyörylle maahan on peruttava pikaisesti.

— Turpeen ja puun kilpailukyky on palautettava pikaisesti.

— Hallituksen on sitouduttava lisäämään uusiutuvaa energiaa niin, että vielä 2020-luvulla uusiutuvan osuus nousee yli 50 %:n.

### *2. Tuottavuuden parantamiseen liittyvät toimet*

Hallitus leikkaa II asteen koulutuksesta 260 miljoonaa euroa. Toimintansa kolmen vuoden aikana se tulee leikkaamaan julkisesta innovaatio- ja tutkimuksesta lähes 100 miljoonaa euroa.

Kehyspäätöksessään hallitus lisää vastaavasti yliopistojen pääomittamista ja osoittaa vähäisessä mitassa T&K-kohderahoitusta.

Tuottavuuden parantamisen kannalta leikkaukset vievät enemmän kuin pienet lisäykset antavat.

Keskustan mielestä:

— Erityisesti ammatillista osaamista on vahvistettava.

— Innovaatioiden vauhdittamiseen, kaupallistamiseen ja markkinoille pääsyn helpottamiseen liittyvän rahoituksen leikkaukset on peruttava. Samalla muutaman yliopiston pääomittamiseen varatuista määrärahoista voidaan luopua.

— Tekesiltä yrityksiin suuntautuvan rahoituksen leikkaaminen juuri silloin, kun yritysten taseet ovat muutoinkin ohentuneet, on vähentämässä yritysten omiakin T&K-panostuksia merkittävästi. Yliopistojen pääomittamisen sijasta ja valtiokonsernin taseen sisäisin ratkaisuin yritysten tutkimus- ja kehittämisrahoituksen leikkauksista on luovuttava.

### 3. Yrittäjyyden edellytysten parantaminen

Hallituksen kehyspäätyöstä on vaikeaa löytää ensimmäistään esitystä, joka tähtäisi yrittäjyyden yleisten edellytysten parantamiseen ja yritysten hallinnollisen taakan keventämiseen.

Keskustan mielestä:

— Yritysten perustamiseen liittyvää byrokratiaa on kevennettävä ja perustamista helpotettava.

— Alv- huojennuksen aluetta on laajennettava.

— Ensimmäisen vieraan työntekijän palkkaamisen kynnystä on madallettava.

— Henkilöyhtiöiden ja niiden omistajien sekä ammatin ja liikkeenharjoittajan verotusta on kevennettävä muiden yhteisömuotojen keventämistä vastaavasti.

— Välillisiä työvoimakustannuksia on määrittämisestä kevennettävä neuvotteluteitse EMU-puskureiden rahoituksella.

— Lupabyrokratian ja yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin.

### 4. Yritysten rahoituksen pullonkaulojen poistaminen ja kasvun kannusteiden rakentaminen riittäviksi

Eurooppalainen finanssikriisi on lisännyt suuresti finanssimarkkinoiden sääntelyä. Sen seurauksena rahoittajien vakuusvaateet ovat kasvaneet ja yritysten vakuusvarannot ovat samaan

aikaan ohentuneet. Yritysten lainarahan saaminen on vaikeutunut. Hallitus kohentaa hieman Finnveran rahoitusmahdollisuuksia kehyspäätyöstään. Riittämättömästi.

Suomen talouden alavire ja houkuttavuuden katoaminen investointien kohteena on johtanut myös oman pääoman ehtoisen rahoituksen saamisen vaikeutumiseen. Hallitus esittää Tesin pääomittamista kehyspäätyöstään. Riittämättömästi.

Keskustan mielestä:

— Valtiovallan on nopeasti ja riittävän mitavain toimin paikattava markkinapuutteita sekä yritysten oman pääoman ehtoisen rahoituksen että lainarahoituksen tarjonnassa.

— Suomeen tarvitaan uuden kasvun pääomahuollon turvaamiseksi kasvurahasto/kasvurahastoja lähinnä Tesin yhteyteen. Niiden pääomittamisesta valtion tulee ottaa useamman sadan miljoonan euron vastuut rahoittamalla tämä pääsääntöisesti hallituksen ilmoittamasta valtion 1 900 miljoonan euron yritysomaisuuden myymisestä saatavilla tuloilla. Yksityisen ja riittävän sijoituspääoman varmistamiseksi rahastoihin valtion on oltava valmis erilaisiin epäsymmetrisiin ratkaisuihin.

— Myös yritysten tarvitseman vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen markkinapuutteita on vähennettävä. Yksityisten rahoittajien riskinkantokyky on pienentynyt. Ylimenokauden ajan valtion on Finnveran valtuuksia ja riskinkantokykyä lisäten otettava suurempi vastuu markkina-aukon täyttämiseksi. Aivan erityinen tarve on yritysten rakenne- ja toimialamuutokseen liittyvästä rahoituksesta.

### 5. Välttämättömät toimet työpanoksen lisäämiseksi

Suomen työllisyysaste on juuttunut noin 68 %:iin. Kansakunnan ikääntyessä työpanoksen määrä vähenee. Viime vuonna Suomessa tehtiin noin 200 miljoonaa työtuntia vähemmän kuin vuonna 1985, vaikka työikäisen väestön määrä on nykyään noin 20 000 henkeä enemmän kuin vuonna 1985. Kataisen hallitus on siirtänyt ratkaisut työurien jatkamisesta kokonaan

työmarkkinajärjestöjen ratkaistaviksi ja seuraavan eduskunnan päätettäväksi.

Keskustan mielestä ratkaisuja työurien jatkamiseksi ja työllisyysasteen nostamiseksi on kiihdehtittävä.

#### *6. Alueperusteisen yritysrahoituksen leikkausten kohtuullistaminen*

Rinnan yritysten rahoituksen yleisen vaikeutumisen kanssa myös yritysten alueperusteiset tuet ovat vähenemässä ja tukiprosentit laskemassa. Samaan aikaan Kataisen hallitus on hyväksynyt EU:ssa suurimittaistenkin aluetukien jatkumisen jäsenmaissa, joiden talous on kasvanut ja kasvaa huomattavasti Suomen supistuvaa talouskehitystä paremmin. Nyt itäisen Keski-Euroopan maissa on mahdollista saada jopa 45 %:n suuruista, suuryritystenkin 25 %:n suuruista, julkista rahoitusta yritysten investointeihin tai kehittämishankkeisiin. Meillä suuryritykset eivät saa tukea lainkaan, ja pienempienkin tuki on radikaalisti vähäisempää. Seurauksena ovat kilpailun vääristyminen ja innovaatiovuoto.

Yritystukikelpoisten alueiden määrä vähenee Suomessa merkittävästi heinäkuun 1 päivästä lähtien. Pihtiputaalta etelään suuri osa Suomea kuuluu heinäkuusta lähtien samaan yritystuki-alueeseen muun muassa Pariisiin ja Lontoon kanssa.

Keskustan mielestä yritystoiminnan edellytyksissä maan eri osissa olevia suuria eroja on kavennettava huolehtimalla kansallisin varoin alueellisten yritystukien riittävydestä.

#### *7. Teollisuuspoliittisen strategian luominen Suomeen*

Suomen teollisuustuotanto supistuu kolmatta vuotta. Kokonaiset toimialat rapistuvat. Maan hallitus on ollut neuvoton sekä ongelmien tunnistamisessa että selkeästi havaittujen pullonkaulojen poistamisessa. Erityiset teolliset mahdollisuudet ovat jääneet huomiotta kenties cleantechia lukuun ottamatta.

Keskustan mielestä:

— Suomi tarvitsee nopeasti teollisuusstrategian, joka tunnistaa Suomen teolliset mahdollisuudet sekä raaka-ainepohjaiset että osaamislähtöiset vahvuutemme.

— Valittavan strategian toteuttamiseksi on määriteltävä tarvittavat toimet muun muassa innovaatiopolitiikan, yritysrahoituksen, logistiikan, viennin ja kansainvälistymisen kohentamiseksi.

#### *8. Yrittäjyyden edistämishjelman toteuttaminen kokoamaan pk-yritysten tarvitsemat toimet*

Edellä kuvattujen yrittäjyyteen liittyvien asioiden pitkäjänteinen edistäminen jäntevöityy, jos toimet kootaan erilliseksi yrittäjyysohjelmaksi. Keskusta kannattaa sellaista.

#### **Mielipide**

Edellä olevan perusteella esitämme,

*että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.*

Helsingissä 13 päivänä toukokuuta 2014

Mauri Pekkarinen /kesk  
Antti Kaikkonen /kesk  
Arto Pirttilahti /kesk

## ERIÄVÄ MIELIPIDE 2

*Perustelut**Yleistä*

Perussuomalaiset pitävät hallituksen yleistä talouspoliittista linjaa virheellisenä. Vaikka olemme sopeutuksen kokonaismäärästä suurin piirtein yhtä mieltä hallituksen kanssa, emme pidä hallituksen voimakkaan etupainotteisia sopeutustoimia järkevinä tässä taloustilanteessa. Eriytyisen vaikea tämä on ymmärtää sen takia, että opposition tuella on juuri saatu hallituksen ylivoimaisesti merkittävin rakenneuudistus, sote-uudistus, hyvään uomaan. Tämä päätös antoi hallitukselle tiettyä pelivaraa valtiontalouden sopeutuksen suhteen.

Velkaannuttamisen taittamiseksi hallitus on päättänyt kiristää finanssipolitiikkaa tuntuvasti vuosina 2015—2018. Sopeutustoimet on päätetty tehdä hyvin etupainotteisesti. Vuonna 2015 uusia sopeutustoimia tehdään 3,3 miljardin euron verran, vuonna 2016 lisää 600 miljoonaa euroa, vuonna 2017 lisää 300 miljoonaa euroa ja vuonna 2018 vielä 200 miljoonaa euroa lisää. Onkin selvää, että näin voimakkaan kiristävän finanssipolitiikan vaikutus sekä työllisyyteen että talouskasvuun on hyvin negatiivinen.

Hetemäen asiantuntijaryhmä ehdotti lisäsopeutuksen tasaista jaksottamista kolmelle vuodelle, ja kansainvälinen valuuttarahasto IMF taas on suositellut talouskasvun kohenemisen mukaan pikku hiljaa kiristyvää sopeutusta. On vaikea ymmärtää, miksi hallitus ei noudattanut talouden asiantuntijoiden neuvoja. Talouskasvun ennustetaan olevan vielä lähivuosinakin hyvin heiveröistä, ja Ukrainan tilanteen takia voivat nykyisetkin ennusteet olla ylioptimistisia. Hallituksen voimakkaan etupainotteinen leikkaus- ja veronkorotuspolitiikka tulee tuhoamaan ne pienoisetkin kasvun versot.

Olemme myös pettyneitä, että hallitus ei kyennyt harjoittamaan rohkeampaa rakenneuudistuslinjaa. Näin olisimme voineet pienentää tarvittavan sopeutuksen määrää tuntuvasti.

*Energiapolitiikka*

Hallituksen epäonnistuneen energiapolitiikan tulokset ovat helposti luettavissa tilastoista. Viime vuonna hiilen käyttö lisääntyi lähes viidenneksen, vaikka samaan aikaan energian kokonaiskulutus laski. Kataisen hallituksen harkitsematon päätös leikata kotimaisen bioenergian, kuten turpeen ja puuenergian, tukia on johtanut siihen, että kivihiili on ohittanut puun kilpailukyvyyn lauhdesähkön tuotannossa. Hallituksen virheellinen energiapolitiikka uhkaa merkittävästi vähentää työpaikkoja alalta, joka tuo työpaikan yli 16 000 suomalaiselle. Samalla se osaltaan uhkaa heikentää Suomen energiaomavaraisuutta. Hallituksen täysin epäonnistuneesta energiapolitiikasta kärsii sekä talous että ympäristö.

Perussuomalaisten mielestä meidän pitäisi lopettaa nykyisen lähinnä venäläisiä hyödyttävän energiapolitiikan teko ja ottaa energiapolitiikkamme tavoitteeksi kohtuuhintainen ja kotimainen energia. Maassamme on 8,5 miljardin euron edestä kysyntää energiatuotteille, jota emme verotuksen, tukipolitiikan, sääntelyn ja infrastruktuurin puutteellisuuden takia pysty kotimaisin voimin täyttämään. Energiantuotannon kotimaisuusasteen nostamisella voidaankin edistää maamme talouskasvua ja saada aikaan kymmeniätuhansia uusia työpaikkoja.

Hallituksen päätös perua turpeen verotuksen lisäkorotus on oikeansuuntainen, mutta täysin riittämätön toimenpide kotimaisen bioenergian kilpailukyvyyn parantamiseksi. Turpeen verotus tulisikin palauttaa vuoden 2012 tasolle ja samalla nostaa metsähakkeen tukea. Myös uusien turvesuolupien käsittelyä pitää nopeuttaa. Näemme myös huomattavasti potentiaalia hajautetussa pienenergiatuotannossa, ja olisimme valmiita panostamaan esimerkiksi älykkääseen sähköverkkoon, joka mahdollistaisi sähkön kahdensuuntaisen siirron. Lisäksi perussuomalaiset pi-

tävät energiatuotannon kustannustehokkuutta tärkeänä asiana, ja siksi yhteiskunnallisten tukien painopisteen on oltava syöttötariffien sijaan tutkimuksen, tuotekehityksen, investointien ja kaupallistamisen rahoituksessa.

Kotimaisuuden lisäksi perussuomalaisen energiapolitiikan tavoitteena on energian kohtuullinen hinta. Maamme teollisuus on energiantensiivistä, joten kilpailukyvyn turvaaminen edellyttää kilpailukykyistä energian hintaa. Emme voikaan hyväksyä hallituksen päätöstä korottaa jälleen energiaverotusta. Mielestämme myös järjetön Windfall-vero on syytä perua ensi tilassa.

#### *Yrittäjyys ja innovaatiopolitiikka*

Suomen nykyinen suoriin tukiin perustuva yrittäjyysjärjestelmä on tutkitusti hyvin tehoton, ja järjestelmän suurimmat hyödynsaajat ovat Nokian kaltaisia suuryrityksiä, jotka saisivat helposti markkinoilta rahoitusta projekteihinsa. Nykyiset yritystuet ovat kietoutuneet mutkikkaisiin hankerahoituksiin, joita osaavat käyttää hyväkseen vain isot ja vahvat yritykset, kun taas pienet ja keskiuuret yritykset jäävät helposti tukien ulkopuolelle. Yritystukien tehostuminen on havaittu myös työ- ja elinkeinoministeriön raportissa, jonka mukaan yritystukijärjestelmän toimivuutta voidaan parantaa merkittävästi poistamalla tehostamat tuet ja kohdistamalla ne elinkeinopolitiikan kannalta keskeisiin kohteisiin. Raportin suositusten toteuttamisen arvioidaan pienentävän valtion tukimenoja 200—250 miljoonalla eurolla, joten yritystukijärjestelmän tehostamisella voidaan saavuttaa huomattavasti suurempia säästöjä kuin mitä hallitus on nyt toteuttamassa.

Perussuomalaiset katsovat, että hallituksen päätös pääomittaa lisää Suomen Teollisuussijoitus Oyj:tä ja Finnvera Oyj:tä on kannatettava tilanteessa, jossa yritysrahoituksessamme on ongelmia. Kannatamme myös lisäpanostuksia Tekesin pääomainsijoitustoimintaan sekä pk-yritysten kansainvälistymisen ja viennin vauhdittamiseksi käyttöön otettavaa uutta rahoitusinstrumenttia. Pidämme kuitenkin ehdotettuja summia riittämättöminä. Katsomme, että nyt päät-

tystä valtion omaisuuden myynneistä saatavasta noin 1,9 miljardin euron potista tulisi suurempi osuus suunnata tähän kohteeseen.

Perussuomalaiset haluavat muistuttaa, että talouskasvun parantaminen vaatii elinvoimaisen yrityssektorin. Tarvitsemme uusia toimia yrittäjyyden tukemiseen. Viime vuosikymmenen aikana käytännössä kaikki uudet työpaikat ovat syntyneet pk-sektorille ja ennen kaikkea pieniin alle 5 henkilön yrityksiin. Katsomme, että aloitettavia ja kasvavia yrityksiä on tuettava verotuksellisesti nykyistä paremmin. Mielestämme alv:n alaraja tulisi nostaa 20 000 euroon ja niin sanotun huojennusalueen katto nostaa 40 000 euroon. Samoin ehdotamme, että kokeilisimme ainakin määräaikaisesti niin sanottua Viro-mallista yritysverotusta työllistävälle kasvuyrityksille. Vuoden alusta voimaan tullut yhteisöveronalennus taas ei hyödytä kuin osakeyhtiöitä, joten katsomme, että samantapainen veroporkkana tulee antaa myös muille yhtiömuodoille. Myös konkurssilainsäädäntömme kaipaa pikaisista uudistamista.

Näemme myös, että hallituksen loppukauden kärkihankkeeksi on otettava pöhöttöneen lupalbyrokratiamme ketteröittäminen. Ei ole kenenkään etu, että järkevät investoinnit seisovat pahimmassa tapauksessa vuosia lupa- ja valitusprosessien takia. Lupaprosessit pitäisi saada mahdollisimman pitkälti yhden luvan ja luukun alle kehittämällä esimerkiksi yhden luvan periaate investointilupakäsittelyyn. Tällöin kaikki kaavoitusta, rakentamista, toiminnan käynnistämistä ja julkista rahoitusta koskevat luvat ja päätökset keskitettäisiin yhdeksi luvaksi. Samalla tavalla valitusprosesseja on pyrittävä nopeuttamaan siirtymällä yhden valituksen periaatteen ainoaksi, kun se on kansalaisen oikeusturvaa vaarantamatta mahdollista.

#### *Valtion omaisuuden myynti*

Hallitus on myös päättänyt myydä valtion omaisuutta noin 1,9 miljardilla eurolla. Tästä 600 miljoonaa euroa aiotaan käyttää erinäköisiin kasvu- ja elvytyshankkeisiin ja loput valtion velan takaisinmaksuun. Kannatamme sitä, että ei-strategisia omistuksia myydään esimerkiksi tie-

hankkeiden rahoittamiseksi tai kasvurahastojen pääomittamiseksi ja näin pistetään valtion tase töihin. Valtion omaisuuden myyminen velan takaisinmaksamiseksi taas on nykytilanteessa mielestämme järjetöntä. Esimerkiksi Valtion eläkerahaston sijoitukset ovat tuottaneet viimeisten kymmenen vuoden aikana keskimäärin 5,4 prosentin vuosituottoa ja Solidium vielä tätäkin paremmin. Suomen valtio taas saa esimerkiksi 10 vuoden lainaa tällä hetkellä 2 prosentin korolla. Hallitus on siis myymässä valtionvelan

korkoa selvästi paremmin tuottavaa omaisuutta velan takaisinmaksamiseksi. Kestävyysva-  
je ei tällä tempulla parane, vaan heikkenee miljarditolkulla.

***Mielipide***

Edellä olevan perusteella esitämme,

*että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.*

Helsingissä 13 päivänä toukokuuta 2014

Kaj Turunen /ps  
Teuvo Hakkarainen /ps  
Matti Mölsä /ps

## ERIÄVÄ MIELIPIDE 3

**Perustelut**

Julkisen talouden keskeisimpiä haasteita tällä hetkellä on kääntää vuodesta 2008 jatkunut heikon talouskehityksen suunta. Kansantalouden ongelmia tänä aikana ovat olleet matala investointien taso kotimaahan, heikko työllisyyskehitys ja merkittävien teollisuusalojen joutuminen vaakalaudalle. Positiiviset uutiset metsäteollisuuden investointisuunnitelmista luovat valoa tunnelin päähän, mutta toivo on vielä haurasta.

Tärkeintä nykytilanteessa on löytää avaimet kasvuun ja työllistämiseen. Sen sijaan julkisen talouden suunnitelma vuosille 2015—2018 pitää tärkeimpänä tavoitteenaan valtiontalouden saneerausta ilman sen näkemistä, että tärkeintä on tervehdyttää ja vauhdittaa kansantaloutta kokonaisuutena. Vuodelle 2015 arvioitua 3,3 miljardin euron uudet sopeutustoimet tekevät linjasta erittäin kiristävän, eli kiristävä talouspolitiikka asetetaan taloutta elvyttävän linjan edelle.

Pyrkimys valtiontalouden tasapainottamiseen on sinänsä ymmärrettävä, mutta sitä ei tulisi tehdä vaarantamalla kotimainen kysyntä ja elpymisen edellytykset. Kiristävä finanssipolitiikka yhdistettynä haluttomuuteen lisätä julkisia investointeja on omiaan syömään kasvun edellytyksiä. Kotimaista kysyntää leikkaavat toimet voivat myös lisätä budjettialijäämää, kun verotulot vähenevät ja työttömyys lisääntyy palveluiden kysynnän heikentyessä. Kansainvälisten tutkimusten mukaan veronkorotuksetkin olisivat parempi keino tasapainottaa julkista taloutta kuin julkisen kulutuksen leikkaukset.

Kokonaiskysynnän merkitys talouskasvulle ja työttömyysasteelle on keskeinen. Hallituksen tulisi ymmärtää, että myös rakenteellisten uudistusten mahdolliset hyödyt ovat sidoksissa kokonaiskysynnän kehitykseen. Kapitalistisessa taloudessa tuotanto ja työllistäminen käynnistyvät, jos hyödykkeille ja palveluille on kysyntää. Kotimaisen kysynnän merkitys on tärkeää vientivetoisessakin kasvustrategiassa, sillä vientiteollisuuden onnistuminen edellyttää referensse-

jä, joita olisi helpointa saada kotimaassa. Julkisen talouden suunnitelma 2015—2018 keskittyy kokonaiskysynnän sijaan työvoiman tarjonnan lisäämiseen talouskasvun tekijänä, vaikka siitä ei ole hyötyä ilman kokonaiskysynnän kasvua.

Teollisuuspolitiikan merkitys on perinteisesti ollut merkittävä kokonaiskysynnän ylläpitämiselle. 1990-luvun lamaan saakka Suomen investointiaste oli keskimäärin noin 30 prosenttia, kun se sen jälkeen on ollut 20 prosentin tietämillä. Julkisen talouden on tähdättävä investointiasteen nostamiseen, mutta julkisen talouden suunnitelma vuosille 2015—2018 ei siihen tarjoa muutosta.

Suomesta on hävinnyt kymmenen vuoden aikana hieman laskutavasta riippuen noin 60 000—100 000 teollista työpaikkaa. Tämä on ollut seurausta paitsi globaalin markkina- ja logistiikkaketjun muutoksista myös oman teollisuuspolitiikkamme kyvyttömyydestä vahvistaa kotimaista tuotantoa. Julkisen talouden suunnitelman tulisi sisältää uusia politiikkatoimia kotimaisen teollisuuden vahvistamiseksi. Veropolitiikan tulisi tähdätä kotimaisten investointien lisäämiseen, ja työllistäminen kotimaassa tulisi olla myös yritystukien ehtona. Valtion omistamiin yhtiöihin ei tulisi suhtautua vain potentiaalisina myyntituottojen tuojina valtiolle, vaan välineinä kansantalouden kehittämiseksi. Valtio ei voi vain maksimoida rahavirtoja yhtiöistään, vaan sen tulee kantaa kortensa kekoon kansantalouden kasvu-uran aukaisemiseksi.

Hallitus tekee kaksinkertaisen virheen ollessaan suuntaamatta valtion omistuksen myyntituottoja kokonaisuudessaan työllisyyttä edistäviin toimiin, kuten korjausvelan hoitoon. Korjausvelan hoito esimerkiksi tieinfrastruktuurin ja homekoulujen osalta loisi työtä ja imua kotimarkkinoille sekä olisi sijoitus tulevaisuuteen. Halpakorkoisen valtionvelan lyhentäminen ei ole paras käyttökohde valtionomaisuuden myyntituotoille.

***Mielipide***

Edellä olevan perusteella esitän,

*että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.*

Helsingissä 13 päivänä toukokuuta 2014

Jari Myllykoski /vas